

انصارالدين انصاری

آئینہ پژوهش ۱۹۶
سال سی و سوم، شماره چهارم،
مهر و آبان ۱۴۰۱

درگذشتگان

۳۳۳-۳۴۴

حجت الاسلام مصباح زاده

حجت الاسلام و المسلمین مسلمین آقای حاج شیخ عباس مصباح زاده یکی از منجمان و خوشنویسان نامی ایران بود. فقید سعید در روز یکشنبه ۱۱ محرم الحرام ۱۳۴۹ ق (۱۸ خردادماه ۱۳۰۹ ش) در قم زاده شد. پدرش حاج شیخ اسماعیل مصباح نجم الممالک و نیایش میرزا جهانبخت منجم باشی از منجمان بزرگ تهران در عصر قاجار بودند. وی در نوجوانی به تهران آمد و ادبیات و علم هیأت را نزد پدرش آموخت. پس از اخذ دیپلم و لیسانس معقول و منقول، در سال ۱۳۲۸ به قم آمد و سطوح عالی را نزد حضرات آیات: میرزا جعفر اشراقی تبریزی، میرزا اسحاق آستارایی، میرزا محمد مجاهدی تبریزی و حاج شیخ مرتضی حائری آموخت. سپس در دروس آیات عظام: بروجردی، سید صدرالدین صدر، سید محمد تقی خوانساری، شیخ عبدالنبی عراقی و سید محمد محقق داماد و دروس حکمت علامه طباطبایی حاضر شد و بهره های فراوان برد. در خلال تحصیل، هنر خوشنویسی را هم نزد استاد عباس بحرینی فراگرفت. در سال ۱۳۲۸ اولین تقویم نجومی خود را منتشر و در همان زمان به دامادی آیت الله العظمی حجت کوهکمری درآمد. با نگارش کتیبه های صحن عتیق حضرت معصومه، مدرسه حجتیه، مسجد اعظم و مسجد فاطمیه (گذرخان) و نسخه های متعدد قرآن و استخراج تقویم سالیانه نامش به عنوان یکی از خوشنویسان و منجمان نامی ایران طنین افکند. وی علاوه بر هنر خوشنویسی (خطوط نسخ، نستعلیق، ثلث و کوفی) در هنرهای گچ بری، نقاشی، کاشی معرق، خاتم کاری، مینیاتور، خاتم کاری، تذهیب و سرودن شعر استادی تمام و چهره ای بنام بود. در سال ۱۳۴۰ به تهران آمد و به تحصیل نزد حضرات آیات: میرزا ابوالحسن شعرانی و میرزا مهدی الهی قمشه ای پرداخت. همچنین به کتابت قرآن، همکاری در تأسیس مسجد فرشته و کانون توحید اشتغال داشت. در سال ۱۳۵۰ به نمایندگی آیت الله العظمی گلپایگانی رهسپار لندن شد و سرپرستی مجمع اسلامی لندن و امور دینی شیعیان را بر عهده گرفت. در سال ۱۳۷۴ به آمریکا رفت و به خدمات اسلامی همچون همکاری در تأسیس حسینیه اهل بیت در شهر چنتیلی، مسجد جعفری تورنتو، مسجد محمدیه نیویورک و مؤسسه اسلامی اهل البیت واشنگتن اشتغال داشت.

آثارش عبارتند از:

۱. ترجمه و کتابت (۷ نسخه) قرآن کریم
۲. ترجمه و کتابت صحیفه سجاده
۳. ترجمه و کتابت مفاتیح الجنان
۴. نجوم و ستاره شناسی از دیدگاه علمی و تجربی (۲ ج)
۵. صلاهی عشق (دیوان اشعار)
۶. استخراج تقویم های نجومی (۷۲ سال)
۷. سنگ مزار آیت الله بروجردی و آیت الله حجت

آن مرحوم در ۹۲ سالگی در روز شنبه ۲۱ خردادماه سال ۱۴۰۱ ش (۱۱ ذی القعدة ۱۴۴۳ق) در شهر چنتیلی ایالت ویرجینیای آمریکا بدرود حیات گفت و پس از نماز فرزندش حجت الاسلام و المسلمین اسماعیل مصباح زاده در قبرستان مسلمانان آن شهر به خاک سپرده شد.

آیت الله ساکی خرم آبادی

آیت الله آقای حاج شیخ حجت الله ساکی از علمای نامی خرم آباد بود. وی در سال ۱۳۵۹ق (۱۳۱۹ش) در خرم آباد زاده شد. در نوجوانی به تحصیل علوم دینی روی آورد و سطوح را نزد آیت الله حاج شیخ روح الله کمالوند آموخت. در سال ۱۳۳۸ به قم آمد و شرح لمعه را نزد آیات: شب زنده دار و اشتها ردی و سطوح عالیه را نزد حضرات آیات: جعفر سبحانی (رسائل)، نوری همدانی و مکارم شیرازی (مکاسب) و سلطانی طباطبایی (کفایه) و تفسیر قرآن را هم نزد آیات: خزعلی و مشکینی فراگرفت. پس از آن در درس آیت الله العظمی گلپایگانی راه یافت و سال های فراوان از دروس ایشان بهره برد. در سال ۱۳۵۰ به زادگاهش بازگشت و به امامت جماعت مسجد دولتیاری و شرکت در دروس آیت الله سیداسدالله مدنی، تدریس سطوح عالیه و خارج فقه و اصول (در مدرسه کمالیه) و مبارزه بر علیه رژیم شاه اشتغال یافت. همچنین رهبری تظاهرات پرشکوه تاسوعای ۱۳۵۷ را بر عهده داشت.

آثارش عبارتند از:

۱. توضیح المسائل
۲. توحید و خداشناسی
۳. صلاة المسافر (۲ ج)
۴. صلاة الجمعة
۵. کتاب الخمس
۶. کتاب الزکاة
۷. مدارک الحج

آن مرحوم در ۸۲ سالگی در روز چهارشنبه اول تیرماه سال ۱۴۰۱ ش (۲۲ ذی القعدة ۱۴۴۳ق) بدرود حیات گفت و پیکرش پس از تشییع باشکوه و نماز حجت الاسلام و المسلمین سیداحمدرضا شاهرخی در آرامستان خضر به خاک خفت.

مشتاق عسکری

استاد علی مشتاق عسکری از دبیران فاضل تهران بود. وی در اول دی ماه سال ۱۳۰۵ ش (۱۷ جمادی الثانی ۱۳۴۵ق) در سامرا در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدرش آیت الله حاج شیخ ذبیح الله محلاتی، صاحب ریاحین الشریعه و مادرش صبیحه آیت الله حاج میرزا محمد عسکری تهرانی بود. وی در نوجوانی به تحصیل علوم دینی روی آورد و همراه پدرش به تهران آمد. در سال ۱۳۳۰ به دریافت لیسانس فلسفه از دانشگاه تهران نائل شد و به تدریس، معاونت و مدیریت دبیرستان های پایتخت و تألیف و ترجمه پرداخت و در سال ۱۳۷۵ فرهنگی نمونه کشور شناخته شد.

آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. بنیادهای اخلاق اسلامی (ترجمه: الاخلاق، شبر)
۲. شیعه، بنیان گذاران فرهنگ اسلام (ترجمه: تأسیس الشیعه، سید حسن صدر)
۳. رساله اخلاقیه (ترجمه: الطریق الی الله، شیخ حسین بحرانی)

آثار مخطوطش عبارتند از:

۱. داستان پیامبران
۲. گزیده تجارب الامم
۳. زندگانی صاحب الزمان (ترجمه: ج ۵ و ۶ تاریخ سامراء، حاج شیخ ذبیح الله محلاتی)

آن مرحوم در ۹۷ سالگی در روز جمعه ۲۰ خرداد ماه سال ۱۴۰۱ ش (۱۰ ذی قعدة الحرام ۱۴۴۳ق) بدرود حیات گفت و پیکرش پس از تشییع و نماز حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ مهدی فاضل قائینی در بهشت زهرا به خاک خفت.

حجت الاسلام مردانی

حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمد مردانی یکی از فضلاء حوزه علمیه قم بود که در روشنگری و مبارزه با کژراهه ها و فرقه های انحرافی سری پرشور و قدمی راسخ داشت.

آن مرحوم در سال ۱۳۲۲ ش (۱۳۶۲ق) در سنقر ۹۴ کیلومتری کرمانشاه زاده شد. در سال ۱۳۴۰ ش به تحصیل علوم دینی روی آورد و به مشهد مقدس رفت. ادبیات را نزد ادیب نیشابوری و شرح لمعه را نزد آیت الله سید احمد مدرس یزدی آموخت. سپس به قم آمد و سطوح عالی را نزد حضرات آیات: مکارم شیرازی و مشکینی (مکاسب)، نوری همدانی و طاهری خرم آبادی (رسائل) و فاضل لنکرانی

(کفایه) آموخت. پس از آن در دروس خارج آیات عظام: گلپایگانی، فاضل لنکرانی و وحید خراسانی حاضر شد. علاوه بر تحصیل، با اراده‌ای استوار به تبلیغ دین در شهرها و استان‌های مختلف کشور به ویژه در مناطق محروم اشتغال داشت. در سال ۱۳۵۴ به زادگاهش بازگشت و به تبلیغ دین، امامت جماعت و سخنرانی پرداخت. با پیروزی انقلاب اسلامی، تأمین امنیت شهر و روستاهای اطراف را بر عهده گرفت. در سال ۱۳۵۸ به قم بازگشت و پس از چند سال از سوی آیت الله العظمی گلپایگانی به ورامین رفت و به امامت جماعت مسجد جواد الائمه منصوب شد. همچنین به تألیف، تدریس، مدیریت مدرسه علمیه امام صادق (ع)، مبارزه با صوفیه و دراویش و فرقه کمیلیه، رسیدگی به مستمندان و کمک‌رسانی به جبهه‌های دفاع مقدس اشتغال داشت. در سال ۱۳۶۹ از سوی آیت الله گلپایگانی به هشتگرد رفت و در مدت ۴ سال اقامت، به روشننگری و هدایت منحرفان به سوی تشیع و مبارزه با غلات و شیطان پرستان (با همکاری شهید شیخ عباس صبایی^۱ که جانش را بر سر این راه نهاد) پرداخت. سپس به قم بازآمد و تنها به تألیف و تبلیغ در مناطق محروم کشور و هدایت مردم پرداخت.

آثارش عبارتند از:

۱. مناظرات و مکاتبات
۲. سیری کوتاه در مرام صوفی‌گری
۳. سیری کوتاه در عرفان و عارفان
۴. سیری کوتاه در مرام اهل حق
۵. نیم‌نگاهی به وهابیت
۶. شیطان پرستان و فرقی از اهل حق
۷. خلاصه همراه در احوالات باب و بها
۸. توضیح واضحات در مرام باب و بها
۹. پرورش یافتگان استعمار
۱۰. اسلام و دراویش

آن مرحوم در حدود ۸۰ سالگی در روز یکشنبه ۲۳ مردادماه سال ۱۴۰۱ ش (۱۶ محرم الحرام ۱۴۴۴ ق) بدرود حیات گفت. پیکرش پس از تشییع و نماز آیت الله سیدعلی میلانی در قبرستان امامزاده سیدعلی به خاک سپرده شد.

آیت الله سعادت مصطفوی

مرحوم آیت الله آقای حاج سید حسن سعادت مصطفوی از علمای نامی تهران بود. فقیه سعید در سال ۱۳۵۵ ق (اَوَّل خرداد ۱۳۱۵ ش) در قائن در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدرش آیت الله سید محمد سعادت مصطفوی^۲ (م ۱۴۱۵) از شاگردان آیات عظام: سید ابوالحسن اصفهانی، میرزای نائینی و آقا ضیاء عراقی بود. وی در نوجوانی ادبیات، قوانین، سطوح عالی، شرح منظومه، شرح اشارات، فلسفه مشاء و خارج فقه و اصول را از پدر بزرگوارش فراگرفت. سپس به تهران رفت و ادامه دروس خارج فقه را از آیت الله شیخ محمد تقی آملی، خارج اصول را از آیت الله شیخ محمد حسین ثقفی تهرانی، کتب عرفان را از استاد شیخ محمد علی حکیم تشکر شیرازی و حکمت و فلسفه را هم از آیت الله سید ابوالحسن رفیعی قزوینی فراگرفت. به دلیل علاقه فراوان به حکمت بوعلی، سال ها به تدریس، تعلیق و ترجمه کتب: شفا و اشارات و نجات ابن سینا در حوزه (قم و تهران) و دانشگاه (امام صادق و تهران) و سطوح عالی (در مدرسه مروی) پرداخت. مجالس درسش مملو از علاقمندان به حکمت بود. وی بیش از نیم قرن، امام جماعت مسجد جامع نیاوران بود. بازسازی و سرپرستی تکیه نیاوران، تأسیس صندوق قرض الحسنه امام حسن (ع) و دارالحکمة و العرفان، سخنرانی هفتگی در مسجد نیاوران و هیئت پیرعطا و راهنمایی ده ها رساله دکتری و فوق لیسانس از دیگر اقدامات وی بود.

آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. شرح نمط سوم اشارات
 ۲. الهیات بالمعنی الاخص در قرآن
 ۳. مجموعه مقالات
- آثار غیر چاپی اش عبارتند از:
۱. شرح الهیات نجات
 ۲. دوره الهیات شفا
 ۳. الهیات و فلسفه در نهج البلاغه
 ۴. درس گفتارهای مکاسب
 ۵. خاطرات

آن مرحوم در ۸۷ سالگی در روز یکشنبه ۶ شهریورماه سال ۱۴۰۱ ش (۳۰ محرم الحرام ۱۴۴۴ ق) بدرود حیات گفت. پیکرش در روز سه شنبه پس از تشییع و نماز آیت الله امامی کاشانی در امامزاده عبدالله شهرری به خاک سپرده شد. رهبر انقلاب در سوگ وی نگاشت:

بسم الله الرحمن الرحيم

درگذشت عالم فرزانه جناب حجة الاسلام و المسلمین آقای حاج سیدحسن مصطفوی (رحمة الله علیه) را به خاندان گرامی و شاگردان و ارادتمندان ایشان تسلیت عرض میکنم. تحقیق و تدریس در علوم عقلی و فلسفه‌ی اسلامی، برجسته‌ترین فعالیت علمی این روحانی انقلابی و پرتلاش بود که در کنار اشتغالات فرهنگی و مردمی، کارنامه‌ی وزین برای آن بزرگوار پدید آورده بود. از خداوند متعال پاداش بزرگ و رحمت و مغفرت برای ایشان مسألت میکنم.

سیدعلی خامنه‌ای

۸ شهریور ۱۴۰۱

حجت الاسلام انصاری محلاتی

مرحوم حجت الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ محمدرضا انصاری محلاتی یکی از فضلاء نامی حوزه علمیه قم بود. فقید سعید در سال ۱۳۲۷ش (۱۳۶۷ق) در محلات در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدرش آیت الله حاج میرزا حسن انصاری محلاتی^۳ (م ۱۴۱۷) بود. پس از مهاجرت پدرش به قم، به تحصیل علوم دینی روی آورد. ادبیات را نزد استاد حاج شیخ رحمت الله فشارکی، سطوح عالییه را در محضر حضرات آیات: فاضل لنکرانی و نوری همدانی، حکمت و فلسفه را نزد استاد انصاری شیرازی و خارج فقه و اصول را هم در محضر آیات عظام: گلپایگانی، وحید خراسانی، فاضل لنکرانی و نوری همدانی آموخت. علاوه بر آن، به تألیف و ترجمه کتاب‌های قرآنی پرداخت و تمام عمر و زندگی‌اش را صرف پژوهش‌های قرآنی کرد. اخلاق و مواعظ قرآن در زندگی و رفتارش نمایان بود. وی عضو هیئت علمی دارالقرآن آیت الله العظمی گلپایگانی بود و با همکاری تعدادی از قرآن پژوهان، ترجمه‌ای متین و استوار از قرآن فراهم و پنج ترجمه قرآن را ویرایش فنی و تصحیح متن کرد.

آثار چاپی‌اش عبارتند از:

۱. ترجمه ثواب الاعمال (شیخ صدوق)
۲. ترجمه الحکم الزاهرة (علیرضا صابری بیزی)
۳. اسلام بر فراز اجتماع (ترجمه کتابی از علامه شیخ محمدجواد مغنیه)
۴. راهی به سوی قرآن
۵. امام مهدی در قرآن
۶. مقالات قرآنی (در مجلات: پیام قرآن و ترجمان وحی)
۷. هزار حدیث در فضائل امام علی (ع)

۸. بخشی از زیبایی های نهج البلاغه
۹. کیفر گناهان در دادگاه اسلام
۱۰. اصلاحات ارضی در اسلام
۱۱. جهاد از دیدگاه کاشف الغطا
۱۲. میراث کربلا (ترجمه)
۱۳. مختارات من الاحادیث النبویه
۱۴. خاطره سقوط آندلس
۱۵. ترجمه: مخاطبات النبی ص لعلی
۱۶. بررسی و ویرایش فنی ترجمه های قرآن آقایان: آیت الله مکارم شیرازی، الهی قمشه ای، محمد مهدی فولادوند و علی کرمی فریدنی
۱۷. مجموعه مقالات در مجلات: ترجمان وحی، پیام اسلام

آن مرحوم در ۷۴ سالگی در روز یکشنبه ۶ شهریورماه سال ۱۴۰۱ ش (۳۰ محرم الحرام ۱۴۴۴ق) بدرود زندگی گفت. پیکرش در روز دوشنبه پس از تشییع و نماز آیت الله حاج شیخ جواد فاضل لنکرانی در قبرستان علی بن جعفر (ع) به خاک سپرده شد.

حجت الاسلام شهیدی

مرحوم حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمدرضا شهیدی پورا از معروف ترین چهره ها و اساتید قرآنی کشور بود. فقید سعید در سال ۱۳۳۷ ش در قم زاده شد. پدرش حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمدحسن شهیدی زنجانی نویسنده کتاب تحفة الصائمین بود. در سال ۱۳۵۱ طلبگی را آغاز کرد. ادبیات را نزد آیت الله حاج شیخ حسن تهرانی آموخت. پس از آن به حفظ و قرائت قرآن پرداخت و در مدت چهار سال به حفظ کل قرآن کریم توفیق یافت. بعد از آن مطالعات قرآنی خود را گسترده کرد و به عنوان یکی از چهره های درخشان قرآنی جهان اسلام شناخته شد. وی سالیان فراوان به تدریس و تألیف کتب تجوید و قرائت قرآن و با رنج بسیار به ضبط قرائت قاریان مصری از رادیو قاهره پرداخت و هزاران نوار کاست از آنان تهیه کرد و پس از پیروزی انقلاب، همه را سخاوتمندانه و رایگان در اختیار رادیو قرآن گذاشت که اکنون به یمن کوشش های وی، گنجینه ای گرانبها از قدیمی ترین قرائت های فاخر قاریان مصری در اختیار ماست. او از داوران شناخته شده مسابقات بین المللی قرآن، عضو شورای عالی قرآن سازمان اوقاف و رادیو قرآن و هیئت علمی گروه قرائات جامعة المصطفی و تنها دارنده کرسی استاد مقری در ایران بود.

آثارش عبارتند از:

۱. سبک شناسی تلاوت
۲. روان خوانی و تجوید قرآن
۳. تجوید آسان
۴. اصول قرائات سبعة
۵. توضیحات وقف و ابتدا
۶. آموزش قرائت قرآن

آن مرحوم در ۶۴ سالگی بر اثر بیماری سرطان در روز یکشنبه ۲۳ مردادماه سال ۱۴۰۱ ش (۱۶ محرم الحرام ۱۴۴۴ق) بدرود زندگی گفت. پیکرش در روز دوشنبه پس از تشییع باشکوه و نماز حجت الاسلام و المسلمین حاج سیدمحمد شبیری در حجره ۲۹ صحن حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

آیت الله العظمی سیستانی در پیام تسلیت خویش فرمودند:

بسم الله الرحمن الرحيم

انا لله وانا اليه راجعون

جناب مستطاب حجت الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ محمدتقی شهیدی (دامت برکاته)
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ارتحال اخوی مکرم جناب حجت الاسلام آقای حاج شیخ محمدرضا شهیدی (طاب ثراه) را به جنابعالی و دیگر بستگان آن مرحوم تسلیت عرض می نمایم و از خداوند متعال برای ایشان علو درجه و برای بازماندگانشان صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت دارم. و لاحول و لا قوه الا بالله العلی العظیم.

علی حسینی سیستانی

محرم ۱۴۴۴هـ

حجت الاسلام هدایتی

حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ محمدتقی هدایتی از علمای محترم سبزوار بود. آن مرحوم در روز سه شنبه ۱۰ اردیبهشت ماه سال ۱۳۱۹ش (۲۲ ربیع الاول ۱۳۵۹ق) در برغمند از روستاهای سبزوار زاده شد. در نوجوانی به تحصیل علوم دینی روی آورد و ادبیات را نزد مرحوم خالصی، سطوح عالییه را نزد آیات: سیدعلیرضا افقهی و سیدمحمدحسن علوی و خارج فقه را نزد حضرات آیات: سیدفخرالدین

افقهی و سید حسن سیادت‌آموخت و خود به تدریس در مدرسه فخریه، تبلیغ و خدمات اجتماعی پرداخت. دو مسجد برغم‌دی‌ها و حضرت علی را بنیاد نهاد و مدت سی سال امامت جماعت آن مسجد را بر عهده داشت. وی عمرش را به تبلیغ دین در شهر و روستاها گذراند و از کارهای خیرش کسی خبر نداشت. درب خانه‌اش از بام تا شام به روی مردم باز بود و سفره‌ای گسترده، رویی گشاده و روحی والا داشت.

آن مرحوم در ۸۲ سالگی در روز سه‌شنبه ۲۵ محرم الحرام ۱۴۴۴ق (اول شهریورماه سال ۱۴۰۱ش) بدرود حیات گفت. پیکرش پس از تشییع باشکوه و نماز امام جمعه سبزواری حجت الاسلام و المسلمین شیخ رجبعلی مقیسه در قطعه روحانیون قبرستان سبزواری به خاک سپرده شد.

حجت الاسلام کرجی

حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ علی کرجی از فضایی نامی حوزه علمیه قم بود. فقید سعید در سال ۱۳۴۵ش (۱۳۸۵ق) در کرمانشاه زاده شد و در نوجوانی به تحصیل علوم دینی روی آورد. در سال ۱۳۶۱ به تهران رفت و در مدرسه سپهسالار کوچک ادبیات و سطوح را آموخت. در سال ۱۳۷۰ به قم آمد و سطوح عالی‌ه را نزد آقایان: اعتمادی و پایانی، خارج فقه را در محضر آیات عظام: فاضل لنکرانی، مکارم شیرازی و سبحانی، تفسیر را نزد آیت الله جوادی آملی و فلسفه را از آیت الله ممدوحی فراگرفت و از سال ۱۳۷۷ به تدریس بدایه، نهایی، شرح منظومه و تألیف کتب فلسفی پرداخت.

آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. اصطلاحات فلسفی و تفاوت آنها با یکدیگر
۲. شواهد قرآنی برخی مضامین حکمت متعالیه
۳. مفاخر کرمانشاه
۴. تمثیل از دیدگاه عقل و نقل
۵. قم و مرجعیت
۶. ثمرات معرفتی مسائل و قواعد فلسفی
۷. جبر و اختیار
۸. ستاره دینور
۹. سفیر بیداری
۱۰. مجموعه مقالات (در: مجله کوثر، گلشن ابرار و ستارگان حرم)

آن مرحوم در ۵۶ سالگی در روز دوشنبه ۲۰ تیرماه سال ۱۴۰۱ ش (۱۱ ذی الحجه ۱۴۴۳ ق) بدرود حیات گفت. پیکرش در قطعه علمای بهشت معصومه به خاک سپرده شد.

آیت الله ناصری

مرحوم آیت الله آقای حاج شیخ محمدعلی ناصری یکی از علمای مشهور اصفهان بود. فقید سعید در سال ۱۳۴۹ ق (۱۳۰۹ ش) در دولت آباد اصفهان زاده شد. پدرش حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ محمدباقر ناصری دولت آبادی (۱۳۱۰-۱۴۰۳ ق) از شاگردان آیت الله حاج آقا رحیم ارباب و جدش ملاعباد طغیانی دولت آبادی بوده است. در ۱۴ سالگی رهسپار نجف اشرف شد و ادبیات را نزد مرحوم مدرس افغانی، شرح لمعه را نزد آیت الله شیخ مجتبی لنکرانی، سطوح عالیه را نزد حضرات آیات: شیخ عبدالکریم کزونی، شیخ صدرا بادکوبه ای و شیخ محمدحسین دهاقانی خرد، خارج فقه را نزد آیات عظام: سید محمود شاهرودی، سید عبدالهادی شیرازی، سید عبدالاعلی سبزواری و امام خمینی (ره)، خارج اصول را نزد آیات عظام: خویی و میرزا هاشم آملی و اخلاق و عرفان را نزد آیت الله شیخ عباس قوچانی، شیخ محمد کوفی و سید محمد رضوی کشمیری فراگرفت. وی با بزرگانی چون: شیخ محمد حسن مولوی قندهاری، حاج اسماعیل دولابی و حاج عبدالرضا گردعاوی مراده فراوان داشت. ایشان پس از بازگشت به اصفهان به تدریس در مدرسه صدر، امامت جماعت در مسجد کمر زین، تربیت نفوس مستعد و برگزاری جلسات مداوم اخلاق، تفسیر و شرح نهج البلاغه همت گماشت. نماز و مجالس موعظه او از برترین و پررونق ترین مجامع اصفهان به شمار می رفت. نیز همتی بلند در تأسیس مدارس علمیه همچون: مدرسه ولی عصر، صاحب الزمان و نرجس خاتون و مؤسسات: مرکز دیجیتالی حضرت ولی عصر، دارالهدی، بنیاد فرهنگی هاد و مؤسسه تحقیقات نجوم داشت. از دیگر خدمات ایشان تأسیس مراکز درمانی مانند: مرکز درمانی حضرت ولی عصر، بخش دیالیز بیمارستان گلدیس شاهین شهر، بخش دیالیز بیمارستان محمد رسول الله میمه، اورژانس دولت آباد است. آن مرحوم همواره برای خدمت به مردم و نیازمندان تلاش می کرد. تمام سخنانش بر پایه قرآن، روایات و یاد امام زمان بود و دل های شنوندگانش را با عطر امام زمان معطر می کرد.

آثارش عبارتند از:

۱. آب حیات: سخنرانی هایش درباره امام زمان
۲. در امتداد نور: سخنرانی هایش درباره آیات مربوط به امام زمان
۳. سخن دوست: گزیده ای از سخنرانی هایش درباره امام زمان
۴. رسم بندگی: شرح خطبه متقین

آن مرحوم در ۹۲ سالگی در روز جمعه ۴ شهریورماه سال ۱۴۰۱ ش (۲۸ محرم الحرام ۱۴۴۴ ق) بدرود حیات گشت. پیکرش پس از تشییع کم نظیر و نماز حجت الاسلام و المسلمین سید ابوالحسن مهدوی در گلزار شهدای اصفهان به خاک سپرده شد.

رهبر انقلاب در پیام تسلیت خویش فرمودند:

بسم الله الرحمن الرحيم

رحلت عالم ربانی و سالک الی الله آیت الله آقای حاج شیخ محمدعلی ناصری (رحمة الله علیه) را به عموم مردم اصفهان و به همه ی ارادتمندان و مستفیدان از فیوضات آن مرحوم و بالخصوص به فرزندان محترم و مکرم ایشان تسلیت عرض میکنم.

این عالم بزرگوار و معلم اخلاق، وظیفه ی بزرگ تزکیه و نشر معارف اخلاقی اسلام را تکلیف خویش دانسته و با بهره مندی از خشیت و خضوع دل نورانی خود، بیان اثرگذار و نافذی را در این جهت به کار میبردند. رحمت و رضوان خدا بر ایشان باد. از خداوند متعال قبول خدمات و مغفرت الهی را برای ایشان مسألت میکنم.

خامنه ای

۵ شهریور ۱۴۰۱

حجت الاسلام صراف زاده

مرحوم حجت الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ محمدرضا صراف زاده از علمای نامی کاشان بود. وی در سال ۱۳۰۹ ش در کاشان زاده شد. در ۲۷ سالگی به تشویق آیت الله میرسیدعلی یشربی به تحصیل علوم دینی روی آورد. ادبیات و سطوح عالیہ را از حضرات آیات: شیخ علی نجفی، شیخ محمود تبریزی و حاج آقا رضا مدنی فراگرفت. سپس به اصفهان رفت و چندی در درس نهج البلاغه آیت الله میرزا علی آقا شیرازی شرکت کرد. پس از آن به قم آمد و سالیان فراوان در دروس آیات عظام: گلپایگانی و اراکی حاضر شد. سپس به زادگاهش بازگشت و به اقامه جماعت (سه وعده در مسجد کیهان)، تدریس خارج فقه در مدرسه آیت الله یشربی و سلطانی و تألیف و تفسیر قرآن و نهج البلاغه (شب های شنبه و چهارشنبه) اشتغال ورزید. روزهای پنجشنبه و جمعه برای مذاکره علمی با آیات و مراجع به قم می آمد و همگان برای او احترام فراوانی قائل بودند.

آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. تفسیر الهادی الی الحق المبین (۶ ج)

۲. تفسیر جزء ۳۰ و سوره‌های: احزاب و نور

۳. خطابات خداوند به اهل ایمان

وی در ۸۵ سالگی در روز دوشنبه ۲۰ جمادی‌الاولی ۱۴۳۷ق (۱۰ اسفندماه ۱۳۹۴ش) بدرود حیات گفت. پیکرش پس از نماز آیت‌الله العظمی وحید خراسانی در قم در صحن امامزاده طیب به خاک سپرده شد.

حجت‌الاسلام محمدی‌آشنانی

مرحوم حجت‌الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ علی محمدی‌آشنانی یکی از فضیلت‌های حوزه علمیه قم بود. آن مرحوم در سال ۱۳۴۰ش در قم زاده شد. پس از اخذ دیپلم همراه دوست گرامی اش جناب حجت‌الاسلام شیخ محمد علی رضایی بیرجندی به تحصیل سطوح عالیّه نزد آیات: ستوده و اعتمادی روی آورد. خارج فقه و اصول را نزد آیات عظام: منتظری، وحید خراسانی، میرزا جواد تبریزی و سبحانی گذراند و در کنار آن به تحصیل در دانشگاه تربیت مدرس نزد آقایان: دکتر علی شریعتمداری و دکتر غلامعلی حداد عادل پرداخت و به اخذ دکتری نائل آمد. وی متخصص علوم و معارف قرآن کریم، فلسفه و کلام اسلامی بود و سال‌ها در حوزه و دانشگاه به تدریس، تألیف، سخنرانی و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی اشتغال داشت. همچنین ریاست، معاونت و مدیریت برخی از گروه‌ها و دانشکده‌های قرآنی قم و تهران را بر عهده داشت و مقالات بسیاری از او در مجلات داخلی، خارجی و همایش‌ها چاپ شد. وی با زبان‌های عربی، انگلیسی و آلمانی آشنا بود. در سال ۱۳۸۵ به تهران مهاجرت کرد و ریاست دانشکده علوم قرآنی و امامت جماعت مسجد امیرالمؤمنین (خیابان زرگنده) را بر عهده گرفت و به خدمات فراوان علمی و اجتماعی توفیق یافت.

برخی از آثارش عبارتند از:

۱. فلسفه حجاب

۲. حجاب از پیشینه تا پیامدها

۳. حجاب در ادیان الهی

۴. پوشش و حجاب

۵. سازمان و مدیریت مسجد

۶. عوامل جذب جوانان به مسجد (با همکاری خلیل پورمنصوری)

۷. سخن گفتن از دیدگاه قرآن
۸. جامعه آرمانی قرآن کریم
۹. قرآن شناسی
۱۰. خودنگاشت: سفری به درون خویش
۱۱. پارسایان در نگاه امیر مؤمنان، شرح خطبه متقین (با همکاری حسین ابراهیمی)
۱۳. رمضان، ماه معنویت و خودسازی (با همکاری مجتبی کمیلی)
۱۴. وهابیت در ترازوی نقد
۱۵. شناخت عربستان
۱۶. ابلیس، دشمن قسم خورده
۱۷. زندگی و خطبه امام سجاد در شام
۱۸. درس هایی از قصه عارفان (۲ ج)
۱۹. مجموعه مقالات

آن مرحوم بر اثر بیماری قند در ۶۰ سالگی در روز شنبه ۸ مردادماه سال ۱۴۰۱ ش (اول محرم الحرام ۱۴۴۴ ق) بدرود حیات گفت. پیکرش در روز یکشنبه پس از تشییع در تهران و نماز آیت الله رضوانی و تشییع در قم و نماز حجت الاسلام والمسلمین سیدعلی محمد یثربی قمی در صحن امامزاده ابراهیم به خاک سپرده شد.

حاج محمدتقی انصاریان

دانشمند محترم آقای حاج محمدتقی انصاریان خوانساری یکی از چهره های مشهور فرهنگی کشور بود که آوازه خدماتش در جهان تشیع طنین افکند. فقید سعید در روز یکشنبه ۹ تیرماه سال ۱۳۲۵ ش (۳۰ رجب ۱۳۶۵ ق) در خوانسار زاده شد. در نوجوانی همراه پدر زاهد و عابدش حاج محمد مهدی انصاریان به قم آمد. در جوانی در خیاطی صداقت. با مدیریت مرحوم حاج میرزا علی اصغر شیخ زاده، داماد مرحوم حجت الاسلام حاج شیخ مرتضی انصاری قمی. مشغول به کار شد. پس از درگذشت مرحوم صداقت در سال ۱۳۵۲ به دارالتبلیغ اسلامی آیت الله شریعتمداری پیوست و تمام وقتش را به خدمت به دستگاه مرجعیت گذراند و مورد اعتماد فراوان معظم له قرار گرفت. وی پیش از انقلاب همراه مرحوم حاج علی وافی انتشارات شفق و در سال ۱۳۶۱ انتشارات انصاریان را تأسیس و صدها عنوان کتاب شیعی و هفده ترجمه قرآن را به زبان های گوناگون در سراسر جهان منتشر کرد و با همت خویش گنجینه ای ارزشمند از قرآن های چاپی جهان اسلام و آثار متعدد در معرفی علمای شیعه

فراهم آورد.

آثارش عبارتند از:

۱. فقیه مؤسس: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی حائری
۲. حقیقتی پنهان: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی بروجردی (۳ ج)
۳. ستاره درخشان: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی حکیم
۴. مرجع متقین: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی سیداحمد خوانساری
۵. مرزبان ایمان و یقین: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی سیدمحمدتقی خوانساری
۶. شمع همیشه فروزان: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی خویی
۷. فقیهی از شریعتمداران: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی شریعتمداری (۲ ج)
۸. دیده بان مذهب: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی گلپایگانی (۲ ج)
۹. احیاگر اربعین: خاطرات و اسناد آیت الله العظمی شاهرودی
۱۰. آشنای آسمان: خاطرات و اسناد علامه طباطبایی
۱۱. آینه فرهنگ: زندگی نامه خود نوشت
۱۲. عالمی عامل: یادنامه آیت الله شیخ ابراهیم امینی
۱۳. مجتهدی عالی مقام: یادنامه آیت الله شیخ حسین گرگانی
۱۴. شکوه شکیبایی: یادنامه حجت الاسلام سیدشمیم السبطين رضوی
۱۵. نمی از یم: یادنامه آیت الله سید محمدعلی بن الرضا
۱۶. اسوه تقوا: یادنامه آیت الله سیدمحمد مهدی بن الرضا
۱۷. شریف نامه: یادنامه آقای حاج علی اکبر غفاری شریف
۱۸. مهدوی نامه: یادنامه دکتر احمد مهدوی دامغانی
۱۹. بازرگانان و تجار خیر (۲ ج)
۲۰. نقش پیشوایان دین در تعامل اسلام با ادیان دیگر
۲۱. یادنامه آیات: سیدمصطفی صفایی خوانساری، سیدمجتبی موسوی لاری و شیخ موسی خوانساری (۳ ج)
۲۲. سرو استوار: یادنامه استاد سیدغلامرضا سعیدی
۲۳. در شعاع هشتمین نور: یادنامه حاج آقا رضا انصاریان
۲۴. در پیشگاه قرآن کریم
۲۵. از بزرگان شنیده ام بسیار

آن مرحوم در ۷۵ سالگی بر اثر بیماری سرطان کبد در روز چهارشنبه ۲۶ مردادماه سال ۱۴۰۱ ش (۱۹ محرم الحرام ۱۴۴۴ق) بدرود حیات گفت. پیکرش پس از تشییع باشکوه در روز جمعه ۲۸ مردادماه

و نماز حضرت آیت الله سبحانی در یکی از حجرات صحن حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد. در سوگوش پیام‌های تسلیت فراوانی صادر شد. آیت الله العظمی مکارم شیرازی در پیام تسلیت خویش نگاشت:

بسم الله الرحمن الرحيم

انا لله و انا اليه راجعون

خبر رحلت خادم قرآن و مکتب اهل بیت (علیهم السلام) جناب مستطاب مرحوم آقای حاج محمدتقی انصاریان (طاب ثراه) موجب تأسف و تألم فراوان گردید. این دل سوخته اهل بیت (علیهم السلام) که خود اهل علم و فضل بود، سالیان متمادی در راه نشر دین در اقصی نقاط جهان مجاهدان سعی وافر نمود. علاقه وی به ابلاغ معارف قرآن، کلام و سیره معصومین (علیهم السلام) و سرگذشت و منش علما و بزرگان دین به زبان‌های مختلف باعث شد که مؤسسه ایشان به یکی از مراکز معتبر جهانی برای آشنایی با اسلام حقیقی تبدیل گردد که امید است مسیر حرکت او ادامه پیدا کند.

اینجانب فقدان این عزیز را به فرزندان مکرّمش، خاندان محترم انصاریان و عموم علاقمندان ایشان تسلیت عرض می‌کنم و حشر او را با اولیا و صلحا و صبر جمیل و اجر جزیل را برای بازماندگان از درگاه خداوند منان مسألت دارم. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

ناصر مکارم شیرازی

۲۹ مرداد ۱۴۰۱

حجت الاسلام خزائلی

مرحوم حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمدعلی خزائلی یکی از فضلا و اساتید معروف حوزه علمیه قم بود. فقید سعید در روز دوشنبه ۲۶ دی ماه سال ۱۳۳۹ (۲۸ رجب ۱۳۸۰ق) در نجف آباد زاده شد. پس از اخذ دیپلم ادبیات و شرح لمعه را نزد آقایان: شیخ عباس ایزدی، شیخ ابوطالب مصطفایی، سید حسین اسماعیلیان و سید محمود مدرس آموخت. پس از آن به قم آمد و سطوح عالی را نزد آیات: سیدعلی محقق داماد، شیخ محمدتقی ستوده و فاضل لنکرانی؛ فلسفه را نزد حضرات آیات: ایزدی، انصاری شیرازی، جوادی آملی، حسن زاده آملی و گرامی؛ تفسیر را نزد آیات: مشکینی و خزعلی و خارج فقه و اصول را نزد آیات عظام: گلپایگانی، منتظری، میرزا جواد تبریزی و فاضل لنکرانی فراگرفت و همزمان به تدریس سطوح عالی و خارج فقه، تألیف و تبلیغ دین، مبارزه با رژیم شاه و حضور در جبهه‌های نبرد اشتغال داشت. وی فاضلی سخت‌کوش، متواضع و کوشا بود که تمام وقتش

را به تدریس و تألیف می پرداخت.

آثارش عبارتند از:

۱. جدل و استدلال در قرآن
۲. تحلیلی بر دعاهای انبیا در قرآن
۳. درس هایی از نهج البلاغه
۴. ولایت فقیه
۵. تدوین و تنظیم آثار آیت الله ایزدی: شوق دیدار، آینه حریم، شرح دعای افتتاح

آن مرحوم در ۶۷ سالگی در روز سه شنبه ۱۵ شهریورماه سال ۱۴۰۱ ش (۱۰ صفر ۱۴۴۴ ق) بدرود حیات گفت. پیکرش پس از تشییع در روز پنجشنبه ۱۷ شهریورماه و نماز آیت الله کریمی جهرمی در گلزار شهدای نجف آباد به خاک سپرده شد.

حجت الاسلام صدیقی

مرحوم حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ اسماعیل صدیقی از فضیله نامی رشت بود. آن فقید در روز یکشنبه ۳ خردادماه سال ۱۳۴۳ ش (۱۲ محرم ۱۳۸۴ ق) در رشت زاده شد. در سال ۱۳۶۱ به تحصیل علوم دینی روی آورد و ادبیات را نزد حجج اسلام: سید مجتبی رودباری، انشایی و ظهیری فراگرفت. در سال ۱۳۶۴ به قم آمد و شرح لمعه را نزد آیات: وجدانی فخر و اشتهاوردی و سطوح عالیه را نزد حضرات آیات: پایانی، اعتمادی، محمدی خراسانی و صالحی مازندرانی آموخت. پس از آن در درس آیات عظام: وحید خراسانی، میرزا جواد تبریزی، فاضل لنکرانی، مکارم شیرازی و جعفر سبحانی حاضر شد و بهره های فراوان برد. در سال ۱۳۷۵ به بخش شاندرمن از توابع ماسال رفت و به خدمات دینی و فرهنگی پرداخت. در شهریورماه سال ۱۳۸۰ به امامت جمعه کلاچای و در سال ۱۳۸۶ به امامت جمعه صومعه سرا منصوب شد و به خدمات فراوان توفیق یافت.

آثارش عبارتند از:

۱. آیین دوستی و برادری
۲. آیین راستی
۳. آیین درستی
۴. نقش زبان در زندگی انسان
۵. حسادت و مضرات آن

۶. غیبت و آثار آن
۷. تواضع و تکبر
۸. حسن ظن و سوء ظن و انسان
۹. فضائل و رذائل

آن مرحوم در ۵۷ سالگی در روز جمعه ۲۰ اسفندماه سال ۱۴۰۰ ش (۷ شعبان ۱۴۴۳ ق) بر اثر بیماری ریوی درگذشت. پیکرش پس از تشییع شایسته در روز شنبه و نماز حجت الاسلام و المسلمین فلاحتی در وادی تازه آباد رشت به خاک سپرده شد.

استاد مدائینی

مرحوم استاد مهدی مدائینی پژوهشگر و مصحح متون کهن ادبیات فارسی بود. وی در سال ۱۳۲۵ ش در بم زاده شد. در سال ۱۳۴۲ ش وارد دانشکده الهیات شد و در رشته حکمت و فلسفه اسلامی فارغ التحصیل شد و در بنیاد شاهنامه زیر نظر استاد مجتبی مینوی به تصحیح شاهنامه پرداخت. همچنین مدتی با همراهی دکتر ناتل خانلری در بنیاد فرهنگ ایران به تصحیح متون کهن ادبیات اشتغال داشت.

از آثار اوست:

۱. تصحیح: رستم و سهراب و سیاوش (با همکاری مهدی قریب)
۲. تصحیح: هفت لشکر (با همکاری مهران افشاری)
۳. تصحیح: ظفرنامه حمدالله مستوفی (۳ ج، با همکاری مهران افشاری)
۴. تصحیح: چهارده رساله در باب فتوت و انصاف (با همکاری مهران افشاری)
۵. تصحیح: دیوان عطار

آن مرحوم در ۷۶ سالگی در روز جمعه ۱۳ خردادماه سال ۱۴۰۱ ش (۳ ذی قعدة الحرام ۱۴۴۳ ق) بدرود حیات گفت و در بهشت سکینه کرج به خاک سپرده شد.

دکتر ذوالفقاری

مرحوم آقای دکتر حسن ذوالفقاری نویسنده و پژوهشگر متون ادبی ایران بود. آن مرحوم در سال

۱۳۴۵ ش در دامغان زاده شد. پس از گذراندن تحصیلات خویش موفق به اخذ دکتری زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه تهران شد و به تألیف و تدریس در دانشگاه تربیت مدرس پرداخت.

آثارش عبارتند از:

۱. کتاب کار انشا و نگارش و ویرایش (۳ ج)
۲. راهنمای ویراستاری و درست نویسی
۳. منظومه های عاشقانه ادب فارسی
۴. زبان و ادبیات فارسی عمومی مراکز تربیت معلم
۵. زبان و ادبیات دوره دبستان و دبیرستان و پیش دانشگاهی (با همکاری دیگران)
۶. چهل داستان کوتاه از چهل نویسنده معاصر
۷. فرهنگ دانش آموز
۸. پیغام اهل راز
۹. حافظ قدسی
۱۰. حافظ به روایت شهریار
۱۲. داستان های امثال
۱۳. سر دلبران
۱۴. هشت بهشت
۱۵. قاف غزل
۱۶. فرهنگ بزرگ ضرب المثل های فارسی (۲ ج)
۱۷. راهنمای آموزش زبان و ادبیات فارسی (۱۱ ج)
۱۸. ادبیات عامیانه ایران (مجموعه مقالات دکتر محمد جعفر محجوب)
۱۹. تصحیح: حسن و دل
۲۰. تصحیح: بهرام و گلندام
۲۱. تصحیح: وامق و عذرا
۲۲. تصحیح: خورشید آفرین و فلک ناز
۲۳. تصحیح: بدیع الزمان نامه
۲۴. تصحیح: چاه وصال (سروده: میرزا احمد سند)
۲۵. کوه عجایب: باز نویسی افسانه های مردم دامغان
۲۶. مکاتبات اداری

آن مرحوم در ۵۶ سالگی در روز جمعه ۱۷ تیرماه سال ۱۴۰۱ (۸ ذی الحجة الحرام ۱۴۴۳ ق) بدرود حیات گفت.

دکتر مهدوی دامغانی

استاد دکتر احمد مهدوی دامغانی از مروجان و محققان آثار تشیع در آمریکا بود. فقید سعید در روز یکشنبه ۱۳ شهریورماه سال ۱۳۰۵ ش (۲۶ صفر ۱۳۴۵ ق) در مشهد مقدس در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدرش آیت الله حاج شیخ محمدکاظم دامغانی از شاگردان آیات عظام: میرزا محمد آقا زاده، میرزا مهدی اصفهانی و حاج آقا حسین قمی بود. وی در اوان نوجوانی به تحصیل علوم دینی روی آورد. ادبیات را نزد ادیب نیشابوری و شیخ محمدرضا خدایی دامغانی، سطوح را نزد آیات: سیداحمد مدرس یزدی، شیخ محمدرضا ترابی و حاج شیخ هاشم قزوینی و فلسفه را نزد آقایان: شیخ سیف الله ایسی و سیدابوالقاسم الهی ازغدی فراگرفت. در سال ۱۳۲۴ ش به تهران رفت و تحصیلات حوزوی و دانشگاهی خود را ادامه داد. او فقه را در محضر آیت الله حاج شیخ محمدتقی آملی، فلسفه را نزد آیت الله میرزا مهدی آشتیانی و دروس ادبیات فارسی را در دانشکده ادبیات از محضر اساتید بزرگوار: عبدالحمید بدیع الزمان کردستانی، بدیع الزمان فروزانفر، جلال الدین همایی، سیدکریم امیری فیروزکوهی و ادبیات عرب را در محضر میرزا محمدخان قزوینی آموخت. در سال ۱۳۴۲ ش موفق به اخذ درجه دکتری ادبیات فارسی از دانشگاه تهران شد و به تدریس و تألیف اشتغال ورزید. در سال ۱۳۶۴ به آمریکا رفت و حدود ۳۰ سال در دانشگاه پنسیلوانیا و هاروارد به تدریس ادبیات فارسی، عربی و دیگر علوم اسلامی پرداخت. از دیگر خدماتش تأسیس مؤسسه رسالت و سخنرانی‌های هفتگی دینی و مذهبی و تألیف آثار فراوان بود.

آثارش عبارتند از:

۱. از علی آموز اخلاص عمل
۲. شاهدخت والاتبار: درباره شهربانو مادر گرامی امام سجاد(ع)
۳. تحقیق: المجدي في انساب الطالبيين
۴. تحقیق: نسمة السحر في من تشيع و شعر
۵. تحقیق: دیوان خازن
۶. حاصل اوقات: مجموعه مقالات وی به اهتمام سیدعلی محمد سجادی
۷. حدیث دیگران
۸. یاد یاران
۹. در برف پیری
۱۰. باغ گلستان در بهاران، (ترجمه: قصائد سبعة علویه ابن ابی الحدید)
۱۱. الوحشیات

آن مرحوم در ۹۶ سالگی در روز شنبه ۲۸ خردادماه سال ۱۴۰۱ ش (۱۸ ذی‌قعدة الحرام ۱۴۴۳ ق) بدرود

حیات گفت. پیکرش به مشهد مقدس انتقال یافت و پس از تشییع و نماز آیت الله حاج شیخ مصطفی اشرفی شاهرودی در رواق دارالحججه حرم رضوی به خاک سپرده شد. آیت الله العظمی سیستانی در پیام تسلیت خویش فرمودند:

بسم الله الرحمن الرحيم

انا لله وانا اليه راجعون

بیت مکرم مرحوم آیت الله آقای مهدوی دامغانی دامت توفیقاتهم
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

خبر ارتحال دانشمند فرزانه، ادیب عالیقدر آقای دکتر احمد مهدوی دامغانی (رضوان الله علیه) موجب بسی تأثر و تأسف گردید. فقدان آن بزرگوار که از کمالات علمی و فضائل اخلاقی شایسته‌ای برخوردار بودند و سالیان متمادی از عمر شریفشان را در تحقیق و تعلیم و تألیف سپری کرده بودند، ضایعه‌ای غم‌انگیز است.

اینجانب مصیبت وارده را به شما عزیزان و به دیگر وابستگان و علاقمندان محترم آن فقید سعید تسلیت عرض نموده و برای ایشان علو درجات و برای بازماندگانشان صبر جمیل و اجر جزیل مسالت دارم. ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم.

۱۸ ذی القعدة ۱۴۴۳ هـ

علی الحسینی السیستانی